

**„SOCIALISARE NECESSE EST”. NEVELÉSI
EREDMÉNYVIZSGÁLATOK A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM 1.
SZÁMÚ GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLÁJÁBAN**

Dombiné Borsos Margit

PTE 1. Sz. Gyakorló Általános Iskola

Kulcsszavak: nevelés, eredményvizsgálat, pedagógiai mérés

Az elmúlt 15–20 év társadalmi-gazdasági, valamint kulturális és politikai változásai alapvetően átrendezték azt a környezetet, ahol az általános iskola szerepe korábban stabil és szinte megkérdőjelezhetetlen volt. Ma már nincsenek szentesített értékrendek, ellenkezőleg, elhúzódozó értékválságnak vagyunk részesei. Ma már nincsenek megkérdőjelezhetetlen tekintélyek, ellenkezőleg, kérszékletű áttekintések próbálják céljaikat, eszményeiket a társadalomra erőltetni, többek között a kritikátlan és csak a nézettségre, vagyis a haszonra ügyelő kereskedelmi tömegkommunikáció segítségével. Ebben a – nem kevés képmutatással, eufemizmussal – neutrálisan csak posztmodernnek nevezett jelenkorban próbál az iskola megfelelni szocializációs feladatának. A pedagógusoknak nevelni kell, szükséges és kötelező; nem mondhatnak le sem személyes elkötelezettségükről, sem az intézményes nevelés hatékonyságába vetett hitükről.

Az előadás arról a vizsgálatról szól, amit a Pécsi Tudományegyetem 1. Számú Gyakorló Általános Iskola nevelési igazgatóhelyetteseként 2002 és 2008 között irányítottam, amelynek segítségével pontosabb ismereteket szerezhettünk diákjaink neveltségéről, személyiségfejlődésükről, a szocializációs folyamatban betöltött saját szerepükről; illetve arról, hogy a nevelési programunkban megfogalmazott célokat helyesen tűztük-e ki, eredményeink közelítenek-e ezekhez. A mérés tartalmi összetevőinek meghatározásában a *Lénárd Sándor* által ismertetett struktúrát választotta a tantestület: (1) szocializáció, (2) közösségi aktivitás, (3) karitativitás, (4) értékek védelme, (5) fegyelmesség, (6) a művelődéshez való viszony, (7) esztétikai tevékenységek, (8) egészséges életmód.

Az előadás az elmúlt évek vizsgálódásainak – nem teljes körű – eredményeit mutatja be. Azokat az adatokat ismerteti, amelyekből megismertük tanítványaink vélekedését, értékelését saját iskolai életükről, az iskola és a köztük lévő kapcsolat néhány eleméről, értékválasztásairól, művelődési szokásairól, állampolgári szerepre készülődésük aktuális állapotáról stb. Az eredmények ismertetése mellett utalok a vizsgálat során felmerült nehézségekre is.